

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 16.5.2025
COM(2025) 235 final

2025/0114 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

**o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v rámci Rady Světové celní
organizace v souvislosti s doporučením WCO podle článku 16, kterým se mění
harmonizovaný systém**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být jménem Unie zaujat v Radě Světové celní organizace v souvislosti s plánovaným přijetím návrhu doporučení, které se týká změny nomenklatury harmonizovaného systému (HS).

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1 Mezinárodní úmluva o harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží

Cílem Mezinárodní úmluvy o harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží (dále jen „úmluva“) je usnadňovat mezinárodní obchod a sběr, porovnání a analýzu statistik, zejména v souvislosti s mezinárodním obchodem. Příloha úmluvy obsahuje nomenklaturu HS, která je mezinárodním harmonizovaným systémem, jenž umožňuje zúčastněným zemím klasifikovat obchodované zboží pro celní účely na společném základě. Nomenklatura HS obsahuje zejména popis zboží, které se řadí do čísel a položek, a jejich související číselné kódy založené na systému 6místných kódů. Nomenklatura HS se reviduje jednou za pět let¹. Používá ji více než 190 správních orgánů po celém světě, podle ní se tudíž zařazuje více než 98 % veškerého zboží, s nímž se po světě obchoduje.

Úmluva vstoupila v platnost dne 1. ledna 1988.

Evropská unie a všechny členské státy jsou smluvními stranami úmluvy².

2.2 Světová celní organizace (WCO)

Světová celní organizace (WCO), založená v roce 1952 jako Rada pro celní spolupráci, je nezávislým mezivládním orgánem, jehož úkolem je posilovat účelnost a efektivitu celních správ. WCO nabízí svým členům řadu úmluv a dalších mezinárodních nástrojů, technickou pomoc a možnosti školení. Organizace v současnosti zastupuje 186 celních správ po celém světě.

Řídicím orgánem WCO je Rada, které při plnění jejího poslání pomáhá sekretariát a řada odborných a poradních výborů.

Odborným výborem, který má v rámci WCO na starosti přípravnou činnost související s úmluvou, je Výbor pro harmonizovaný systém. K hlavním úkolům Výboru pro harmonizovaný systém patří:

- zajišťovat jednotný výklad a uplatňování právních textů upravujících harmonizovaný systém, mimo jiné řešením sporů mezi smluvními stranami ohledně zařazování zboží, čímž se usnadňuje obchod,
- navrhopvat změny a aktualizace harmonizovaného systému, aby se zohlednil technologický vývoj, změny ve struktuře obchodu i další potřeby jeho uživatelů,
- podporovat široké uplatňování harmonizovaného systému a zabývat se obecnými a politickými otázkami, které se tohoto systému týkají.

¹ Od svého zavedení v roce 1988 byla nomenklatura HS revidována šestkrát. Revize vstoupily v platnost v letech 1996, 2002, 2007, 2012, 2017 a 2022.

² Rozhodnutí Rady 87/369/EHS ze dne 7. dubna 1987 o uzavření Mezinárodní úmluvy o harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží a protokolu o její změně (Úř. věst. L 198, 20.7.1987, s. 1).

Rada WCO zvažuje návrhy na změny úmluvy, předložené Výborem pro harmonizovaný systém, a může je doporučit smluvním stranám. Změny doporučené Radou WCO jsou považovány za přijaté, pokud žádná ze smluvních stran do šesti měsíců od oznámení změn nevznesla námitku.

Postoje, které Unie v rámci WCO ohledně HS zaujímá, jsou přijímány ve spolupráci s členskými státy. Unie a její členské státy mají v Radě WCO společně pouze jeden hlas.

2.3 Zamýšlený akt Rady WCO

Na svém 145. a 146. zasedání (ve dnech 26. až 28. června 2025) má Rada WCO přijmout doporučení podle článku 16 úmluvy o HS, které se týká změn nomenklatury HS (dále jen „zamýšlený akt“). Revidovaná nomenklatura HS vstoupí v platnost v roce 2028.

Doporučení bylo vypracováno ve dnech 10.–21. března 2025 během 75. zasedání Výboru pro harmonizovaný systém.

Návrh doporučení obsahuje 299 souborů změn nomenklatury HS, které mají odrážet vývoj ve struktuře obchodu, rozvoj nových technologií a potřebu modernizovat nebo přizpůsobit nomenklaturu s cílem řešit sociální, environmentální a bezpečnostní problémy, aby se usnadnila kontrola a sledování konkrétních produktů. Navrhované změny zejména:

- zjednodušují nomenklaturu tím, že se zruší položky a podpoložky s malým objemem obchodu, čímž se zajistí aktuálnost harmonizovaného systému a jeho soulad s vývojem produktů,
- s cílem poskytnout podporu nad rámec celních oblastí obsahují ustanovení, která jsou určena na podporu jiných oblastí veřejné správy, průmyslu a na ochranu společnosti (ustanovení o plastovém odpadu, očkovací látky a skupiny související se zdravím, které přímo reagují na potřeby zdůrazněné pandemií, skupiny s rostoucím významem pro zemědělská odvětví, směsi na obohacení potravin atd.),
- usnadňují sazební zařazení v souladu s platnými mezinárodními normami nebo zohledněním nových výrobků nebo vývoje složení výrobků (doplňky stravy, elektrokola, polovodiče a převodníky, čisticí roboty, drony atd.),
- lépe sladí francouzské a anglické znění nomenklatury s cílem zajistit jednotné uplatňování a snížit stávající nebo potenciální rozdíly v zařazování,
- usnadňují boj proti podvodům a nezákonnému obchodu a ochranu zdraví a životního prostředí vytvářením čísel a položek v různých oblastech (nezákonná výroba drog, jednorázový plastový výrobek, očkovací látky, tepelná čerpadla, výkupní automaty atd.).

Návrhy předložily mezinárodní organizace (FAO, Basilejská a Rotterdamská úmluva, WHO, OECD, dialog WTO o znečištění plasty, Mezinárodní úřad OSN pro kontrolu omamných látek atd.), smluvní strany a sekretariát WCO. Mezi tyto změny patří několik návrhů předložených EU (například doplňky stravy, kaučuk a prášky pocházející z pneumatik po skončení životnosti, odpad ze skleněných vláken, polovodiče, elektrokola).

Návrh doporučení je zařazen jako příloha Q do zprávy ze 75. zasedání Výboru pro HS v březnu 2025 (dokument NC3358Ba-HSC/75/březen 2025).

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Cílem navrhovaného postoje je vyjádřit podporu návrhu doporučení, které se týká změny nomenklatury HS.

Pro EU je důležité, aby toto doporučení bylo přijato, neboť jeho cílem je aktualizovat a modernizovat nomenklaturu HS, jakož i zjednodušit a usnadnit zařazování výrobků. Je rovněž důležité poznamenat, že EU k této modernizaci zásadně přispěla, jelikož v tomto přezkumném cyklu předložila velkou část příslušných návrhů.

Průběžně probíhaly konzultace s členskými státy v rámci skupiny celních odborníků (koordinace HS/WCO) a v rámci Rady a v případě potřeby s útvary Komise.

Navrhovaný postoj je tedy následující:

- pokud jde o doporučení, Unie by měla přijetí doporučení podpořit,
- Unie by měla případně rovněž podpořit další redakční změny, které může navrhnout sekretariát Světové celní organizace.

Navrhovaný postoj EU je v souladu se zavedenou celní politikou a judikaturou Soudního dvora Evropské unie, podle nichž se zboží při dovozu zařazuje v závislosti na objektivních charakteristikách a vlastnostech.

Navrhovaný postoj je nezbytný k tomu, aby EU mohla vyjádřit svůj postoj na příštím zasedání Rady WCO.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1 Procesněprávní základ

4.1.1 Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody“.

Pojem „akty s právními účinky“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterými se dotýčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie“³.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí, kterým se stanoví postoj, jenž se má zaujmout jménem Unie ohledně zamýšleného aktu, je proto čl. 218 odst. 9 SFEU.

4.1.2 Uplatňování v tomto konkrétním případě

Rada WCO je orgán zřízený dohodou, a sice Úmluvou o zřízení Rady pro celní spolupráci ze dne 15. prosince 1950. Podle Mezinárodní úmluvy o harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží je orgánem odpovědným za vydávání doporučení smluvním stranám ohledně změn úmluvy.

Očekává se, že Rada WCO na svém zasedání v červnu 2025 doporučí smluvním stranám HS podle článku 16 úmluvy o HS změnu přílohy uvedené úmluvy (nomenklatury HS), která bude považována za přijatou po šesti měsících, pokud žádná smluvní strana nevznese námitku. Přijaté změny jsou podle mezinárodního práva závazné pro všechny smluvní strany, jakmile vstoupí v platnost, a celní a statistická nomenklatura každé smluvní strany musí být s pozměněným harmonizovaným systémem uvedena do souladu. Jakmile bude doporučení přijato, bude proto začleněno do právních předpisů EU, a konkrétně v příloze 1 nařízení Rady

³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, Věc C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, bod 64.

(EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku. Je tomu tak proto, že čl. 1 odst. 2 písm. a) uvedeného nařízení stanoví „2. *Kombinovaná nomenklatura se skládá z: a) nomenklatury harmonizovaného systému;*“.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec úmluvy.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

4.2 Hmotněprávní základ

4.2.1 Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v jehož souvislosti je postoj jménem Unie zaujat. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 SFEU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel nebo složka.

4.2.2 Uplatňování v tomto konkrétním případě

Jelikož se hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu týká přijetí celního sazebníku a uzavření mezinárodní dohody v rámci společné obchodní politiky a včasného začlenění nomenklatury HS do kombinované nomenklatury EU, jsou hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí články 31 a čl. 207 odst. 4 první pododstavec SFEU.

4.3 Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měla být ustanovení článku 31 a čl. 207 odst. 4 prvního pododstavce SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

5. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet Evropské unie.

6. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Nepoužije se

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v rámci Rady Světové celní organizace v souvislosti s doporučením WCO podle článku 16, kterým se mění harmonizovaný systém

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 31 a čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 uvedené smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Unie uzavřela Mezinárodní úmluvu o harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží (dále jen „úmluva o HS“) rozhodnutím Rady 87/369/EHS¹ a úmluva vstoupila v platnost dne 1. ledna 1988.
- (2) Podle článku 7 úmluvy o HS může Výbor pro harmonizovaný systém navrhopvat Radě Světové celní organizace (WCO) návrhy změn nomenklatury harmonizovaného systému („nomenklatura HS“). Rada WCO může na základě článku 16 úmluvy o HS tyto změny doporučit smluvním stranám.
- (3) Očekává se, že Rada WCO na svých zasedáních v červnu 2025 rozhodne o doporučení smluvním stranám, které se týká změny nomenklatury HS. Toto doporučení bude přijato na základě návrhu vypracovaného Výborem pro harmonizovaný systém a dokončeného na jeho 75. zasedání ve dnech 10. až 21. března 2025. Doporučení vstoupí v platnost 1. ledna 2028.
- (4) Je nanejvýš důležité, aby byla nomenklatura HS průběžně aktualizována, byla v souladu s vývojem ve struktuře obchodu a rozvojem nových technologií a aby co nejvíce odrážela potřeby uživatelů. Navrhované doporučení obsahuje celou řadu změn, které zohledňují potřebu modernizovat nebo přizpůsobit nomenklaturu jejímu prostředí.
- (5) Vzhledem k tomu, že doporučení o změně nomenklatury HS má být přijato Radou WCO, je vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie, protože toto doporučení bude po svém přijetí podle článku 16 úmluvy o HS pro Unii závazné a bude moci rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah práva Unie, konkrétně přílohy I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87².
- (6) Je vhodné podpořit návrh změny nomenklatury HS a jakékoli drobné redakční změny, které mohou být považovány za nezbytné,

¹ Rozhodnutí Rady 87/369/EHS ze dne 7. dubna 1987 o uzavření Mezinárodní úmluvy o harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží a protokolu o její změně (Úř. věst. L 198, 20.7.1987, s. 1).

² Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (Úř. věst. L 256, 7.9.1987, s. 1).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postojem, který má být zaujat jménem Unie, je přijmout návrh doporučení podle článku 16 úmluvy o HS týkající se změny harmonizovaného systému, jak je uvedeno v příloze Q dokumentu NC3358Ba (zpráva HSC/75/březen 2025).

Zástupci Unie se mohou dohodnout na menších redakčních změnách návrhu doporučení podle článku 16 úmluvy o HS s ohledem na vývoj na nadcházejícím zasedání Rady WCO, během konzultací s členskými státy nebo koordinačních schůzek na místě bez dalšího rozhodnutí Rady.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*